

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXV. évfolyam

Subotica, KEDD, 1924 augusztus 26.

233. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
Telefon szám: Kiadóhivatal 8-58. Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)
Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia-Foncière-palota)

Cél és eszköz

(+) Az Interparlamentáris Unió konferenciáján a magyar delegátus előadást tartott a kisebbségek helyzetéről. Az előadó szerint a kisebbségek súlyos helyzetének legfőbb oka az, hogy nincsen olyan nemzetközi intézmény, amely ezzel a kérdéssel valóban foglalkozna. A nemzetek szövetsége, amely a békeszerződések értelmében a kisebbségek jogainak épségben tartását garantálja, kiterjed az elől, hogy az egyes országok nemzetiségi ügyeibe beleavatkozzék, sőt az eléje terjesztett konkrét kisebbségi panaszok megvizsgálásától is vonakodik.

Ez volna tehát a magyar előadó szerint a kisebbségek bajainak legfőbb forrása. Az érdekelt nemzetiségek előtt azonban a probléma egészen más világításban tárul föl. A kisebbségek nem várhatják sorsuk javulását egy minden tényleges hatalom nélkül működő erkölcsi testülettől, amelynek semmi ingerenciája nincs az államok belső politikai viszonyainak alakulására. A jogi inferioritás és elnyomatás, amelyet az egyes országokban a nemzeti minoritások elszenvedni kénytelenek, csak mélyül és elmérgesedik, ha a sérelmeket az ország határain kívül eső internacionális fórum tárgyalja és orvoslásuk céljából a rendelkezésére álló morális eszközök igénybevételével interveniál.

Éppen ezért a nemzeti kisebbségeknek semmi okuk nincs arra, hogy a nemzetek szövetségének védőszerpét elméleti jelentőségén túl értékeljék. Amennyire nem láttak az első pillanattól kezdve megnyugtató biztosítékot a nemzetek szövetségének a kisebbségi jogokat oltalmazó garanciájában, annyira közömbös nekik az a gyakorlati következmények tekintetében meddő gondoskodás, amelynek hiányát az Interparlamentáris Unió magyar referense panaszolja.

A nemzeti kisebbségek számára a jogaikért folytatott küzdelemben csak egy út áll nyitva: *bele kell kapcsolódniok hazájuk belpolitikai erőinek versenyébe*, hogy olyan kormányzati szellem felülkerekedését mozdíthassák elő, amely a fajok üldözését és az állampolgári jogok egyenlőtlen megosztását, mint a háborús ideológia fattyuhajtásait, elveti. Mindaddig, míg egy országban a faji türelmetlenség, a nemzetiségek iránt táplált bizalmatlanság és gyanakvás gyakorolja a végrehajtó hatalmat, értelmezi a törvényeket és osztályozza a polgárságot állami megbízhatóság szempontjából, a békeszerződésben biztosított és

népszövetségi garanciával megpecsételt kisebbségi jogok papírrongyok maradnak, ha minden interparlamentáris konferencián s népszövetségi ülésen történnek is ünnepélyes óvások a vállalt kötelezettségek megszegése ellen. Ezzel szemben egy demokratikus és liberális, az állam fejlődését a polgárok elégedettségéből tápláló, a nemzetiségek hűségét a polgári jogok teljességével megszilárdító kormányrendszer a kisebbségek egyenjogúságának minden nemzetközi pártfogásnál tömörebb bázisa.

A kisebbségek politikai állásfoglalását ennek a fölismerésnek kell irányítania. Azok a lépések, amelyek a világkonferenciákon a nemzeti kisebbségek érdekében időnként megismétlődnek, mindannyiszor egy-egy szépen megfogalmazott deklarációba torkolnak. Kézzelfogható eredményeket csak maguk a kisebbségek érhetnek el azáltal, hogy józan, okos és

céltudatos politikával harcolnak saját otthonukban az igazságtalan klasszifikálást termő elfogultság ellen. Az, aki a kisebbségi politika keretén belül a maga táborát első- és másodrendű kategóriába próbálja osztályozni és azt követeli, hogy a vezetőket csak az elsőrendű kategóriából választassák, veszedelmesen bizonyítja annak a nemzetiségi politikának jogosultságát, amely a kisebbségeket a másodrendűség állapotára kárhoztatja.

Csak a magunk ereje segíthet bennünket a kisebbségi jogok birtokához. Népszövetségi protektoraink közbenjárásának lanyhaságát könnyen elviseljük, annál is inkább, mert ehhez az eszmei támogatáshoz sohasem fűztünk vérmes reményeket, de ha kisebbségi politikánkba a nagy célokkal össze nem egyeztethető törekvések férköznének be, azoknak bénító hatását súlyosan megérezzük.

Szélcsend a belpolitikában

A tisztviselői kinevezések kérdésében nehézségek vannak a kormánypártok között

Beogradból jelentik: A kormányelnök távolléte miatt a politikai életben beállt eseménytelenség tovább tart. Beogradban a kormányhoz közelálló politikusoknak már csak egy kis része tartózkodik és az ellenzéki képviselők többsége is vidéken van, ahol választóik között igyekeznek a kormány ellen hangulatot teremteni. A politikai szélcsend előreláthatólag még hosszabb ideig fog tartani és tetőpontját a hét végén fogja elérni a petyi egyházi ünnepségek alkalmával, amelyeken a kormány tagjai csaknem teljes számban résztvesznek.

Nehézségek a tisztviselők kinevezése körül

A kormány leginkább személyi kérdésekkel van elfoglalva és mint minden koalíciós kormánynak, a Davidovics-kabinetnek is nagy nehézségei vannak ebben a kérdésben, mert *csaknem minden állásért vetélkedés folyik a pártok között* és ezeket az ellentéteket a legtöbb esetben csak nehezen lehet kiküszöbölni. Súlyosbitja a helyzetet a tisztviselő-törvény rendelkezései is, amelyek a főbb állásokat magasabb kvalifikációhoz kötik és pedig nemcsak tudományos kvalifikációhoz, hanem az állami szolgálatban töltött hosszabb időhöz is. Tekintettel a radikális-párt hosszú uralmára, az azelőtti ellenzéki pártoknak, amelyek ma a kormányt alkotják, *nem áll elég olyan kvalifikált egyén rendelkezésükre, akik megfelelő állami szolgálatban eltöltött időt is*

fel tudnának mutatni.

A kormány mégis igyekszik minél több helyre a maga exponenseit állítani, amiért az ellenzéki sajtó részéről heves támadásoknak van kitéve. A kormánysajtó ezzel szemben rámutat arra, hogy mennyire *megbízhatatlanok a mai kormány számára a régi rezsim által kinevezett politizáló tisztviselők* és konkrét esetekre mutat rá, amelyek szerint *a miniszteriumokban egyes osztályfőnökök igyekeznek a miniszter rendelkezéseit elszabotálni.*

Kedden nevezik ki az új bácskai főispánt

Az új tisztviselők kinevezése csak lassan halad előre, bár a kormánynak csaknem minden ülésén ilyen kérdésekről tanácskoznak. Az eddig létrejött megállapodásokról szóló ukázokat kedden viszi dr. Korosec közoktatásügyi miniszter Skopljébe a királyhoz aláírás végett. Amíg az uralkodó alá nem írja ezeket az ukázokat, addig a kormány tagjai nem hajlandók nyilvánosságra hozni azok tartalmát. *Előreláthatólag a kedden kinevezendő főispánok csoportjában benne lesz a bácskai főispán kinevezése is.*

A minisztertanács ülése

A minisztertanács hétfői ülésén amely esti hat órától fél kilencig tartott, elsősorban személyi kérdésekről volt szó. A minisztertanácsban Davidovics távollétében dr. Korosec közoktatásügyi miniszter elnökölt. Egyébként Pesics Dra-

gutin építésügyi miniszter helyettesíti a miniszterelnököt teendőinek ellátásában. Kijelölte még a minisztertanács a népszövetség ülésére utazó miniszterek helyetteseit. Eszerint *Marinkovics* Voja külügyminisztert *Davidovics* miniszterelnök, *Sumenkovics* Ilija kereskedelmi minisztert pedig *Markovics* Pero postaügyi miniszter fogja helyettesíteni.

A demokrata-párt ülése

A demokrata-párt hétfőn délelőtt értekezletet tartott, amelyen a képviselők meginterpelláltak különböző kérdésekben a kormány jelenlevő tagjait, akik nyomban megadták a szükséges felvilágosításokat. Az értekezlet főként *személyi kérdéseket tárgyalt* és a résztvevők az általános politikai helyzetet beszélték meg. Elvi jelentőségű kérdéseket nem hoztak.

Nem lesz változás a diplomáciai karban

A beogradi *Pravda* értesülései alapján közöltük, hogy a külügyminiszter több követet és főkonzult fölmentett állásától, akiknek helyébe másokat nevezett ki. Illetékes helyről kapott információk szerint a *Pravda*-nak erre vonatkozó közlése nem felel meg a valóságnak, mert a diplomáciai karban egyelőre nem történik fontosabb változás.

A birodalmi gyűlés

megszavazza a Dawes-javaslatokat

Bécsből jelentik: Berlieni értekezés alapján jelenti egy itteni déli lap, hogy a *birodalmi kormány kompromisszumot létesített a német nemzeti párttal*, amely szerint a párt szabad kezet ad tagjainak a szavazásra s így egy részük a londoni megállapodások mellett fog szavazni, más részük távol marad a szavazástól.

Ezáltal lehetővé válik a birodalmi vasúttársaságról szóló törvényjavaslat mellett a kéiharmad szótöbbség.

A nemzeti párt ezért a politikai szolgálatért azt az ígéretet kapta, hogy már legközelebb képviselheteti magát a birodalmi kabinetben és a porosz országos kormányban.

Abból a körülményből, hogy a birodalmi gyűlés ülésére *Herak*-ot jelölte a német nemzeti-párt szónokul, beigazoltunk látszik, hogy a birodalmi kormány és a német nemzeti-párt között kompromisszum jött létre. A nacionalista vezetők ugyanis tömegesen kapnak *táviratokat a megszállt területekről*, amelyekben arra kéri a pártot, hogy ne akadályozza meg a londoni konferencia határozatainak végrehajtását. Ennek következtében a nemzeti-párt hajlandó elfogadni a kormányjavaslatot.

A kormány hajlandó a magyar színház engedélyezésére

A vajdasági magyar színház engedélyezése érdekében megindult újabb akcióról már beszámolt a *Bácsmegyei Napló* és mint megírtuk, egy suboticei vállalkozó, aki már az előbbi kormány alatt is próbálkozott a koncesszió megszerzésével, most bízva az új kormányban a nemzetiségekkel szemben követhető liberálisabb politikájában, újból kérvényezte a magyar színház engedélyezését. A helyi kormánypártok részéről már legutóbb kijelentették munkatársunk előtt, hogy támogatják az ilyen irányú kérelmet, azonban értesülésünk szerint a magyar színház engedélyezésének most mégis olyan újabb nehézségei vannak, amelyek egy kis jóakarattal áthidalhatók lennének.

Beavatott helyről szerzett információink szerint ugyanis a kormánynak nincs különösebb ellenvetése a magyar színház engedélyezésével szemben, azonban addig nem foglalkoznak a beadott kérvénnyel, míg a magyar színház engedélyezése érdekében.

A magyar színház engedélyezését már a Pasicz-kormány is hasonló indokolással üttötte el. Az előző kormány kifejezett kívánsága ellenére sem akadt azonban senki a magyar színház vezetői közül, aki hajlandó lett volna küldöttséget összehívni a magyar színház engedélyezése érdekében. Illetékes részről azonban azzal az érveléssel hátrították el ezt az akciót, hogy a magyar színház engedélyezése nem állhat egy üzleti vállalkozó mellé és nem kérhet ennek részére színházi koncessziót. Ez az érvelés ilyen szempontból kétségkívül helytálló, azonban azzal a mindenképpen helyes állásponttal, hogy a magyar színház képviselője üzleti vállalat érdekében nem intervéniálhat, a magyar színházat ütik agyon.

Sem a régi, sem az új kormányban nincs igaza akkor, amikor a magyar színház engedélyezését várja, mert hiszen a magyar nemzet kisebbség már régen és unostalan hangoztatja követeléseit, sőt ez szerepel a Magyar Párt programjában is. Viszont a színházi koncessziót nem kérheti a magyar színház, hanem csak egy színházvezető vagy vállalkozó. Mind-

ezek ellenére is, most, hogy az új kormányban végre hajlandóság mutatkozik a kérés teljesítésére és a magyar színház engedélyezésére, a magyar színház részéről meg kellene szervezni azt az akciót, ami a kormány állásfoglalását siettetné. Hogy a koncessziót ki kapja meg, az már kizárólag a kormány dolga, mert azontúl ebbe a Magyar Párt nem fog és nem is akar beleszólni.

Milliók csalás Suboticán

a csehszlovák állam kárára

Hamis nyugtákkal számoltak el az állami lóvásárlásokról

Nagyarányu bűnügy foglalkoztatja néhány nap óta a beogradi csehszlovák követséget, amelynek számai Szuboticára vezetnek. Megállapították ugyanis, hogy a prágai kormány megbízottai hamis összegekkel számoltak el a csehszlovák állam számára vásárolt lovakat és így több millió dinárral károsították meg Csehszlovákiát.

A Harmat és Balog érsekuivári cég szerződés szerinti kötelezettséget vállalt a csehszlovák kormánnyal szemben, hogy a csehszlovák hadsereg számára lovakat vásároljon Jugoszláviában. A szerződésben a prágai kormány a vételár után százalékokban megállapított jutalékot biztosított bevásárlójának, a mely ezzel szemben tartozott a vételárról pontosan elszámolni. A szerződés alapján a Harmat és Balog cég Szepkés és Fried budapesti lókereskedő céggel társulva hetek óta vásárolt lovakat a Bácskában, nagyrészt Szuboticán és környékén és ebből a célból az itteni ügynökök egész seregét mozgósították. Ilyen módon sikerült is a szükséges kontingenst megvásárolni és nemrégiben is nyolcvan lovat szállítottak Csehszlovákiába.

A szállítások után most kiderült, hogy a szállító cégek hamis okiratok alapján három-négyszeres áron számolták el a lovakat a csehszlovák kincstárral. A csalásokat úgy követték el, hogy az első kézből vásárolt lovak járlatleveleit hamis névre írták és úgy tüntették fel, mintha a lovak, míg hozzájuk jutottak, nyolc-tíz kézen mentek keresztül. Ezzel azt akarták elérni, hogy a fiktív tulajdonosok láncolatán keresztül az ellenőrzést lehetetlenné tegyék. A járlatleveleken szereplő utolsó tulajdonosok rendszerint a bevásárlócégek ügynökei, vagy ezek alkalmazottai, aligünnökei, vagy kocsisai voltak, akiktől nyugtát kértek a kifizetett vételárrol. A nyugtába az összegeket azonban maguk a bevásárlók írták be. Ilyen módon hetnyolcezer dináros lovakat 25-30.000 dinárral, 15-20.000 dinárosakat pedig 50-60.000 dinárral számoltak el, úgy, hogy minden darabnál a szerződésben megállapított jutalékon felül 25-30.000 dinár külön haszonra tettek szert. A Szubotica környékén vásárolt nyolcvan lónál ilyen módon legalább két millió dinárral károsították meg a csehszlovák kincstárt.

A csalásokat Harmat Lajos és Balog Lajos érsekuivári kereskedők, valamint a Szepkés és Fried budapesti cég tagjai követték el, akik heteken át Szuboticán tartózkodtak a bevásárlások vezetésére. Ügynökeiket az üzleti összeköttetésre való hivatkozással bírták rá a fiktív nyugták aláírására, visszaéltek továbbá a kocsisok és hajcsárok tudatlanságával, akik nem is gondolva arra, hogy bűncselekményt követnek el, csekély berralvó fejében írták alá a hamis nyugtákat. Mint értesülünk, a beogradi csehszlovák követség jelentést tett kormánynak a visszaélésekről, hogy az érsekuivári Harmat és Balog cég tulajdonosai ellen az eljárást megindították.

Kedden megindul

a rendes forgalom Vinkovci felé

A suboticei vasutigazgatóságától vasárnap délután bizottság szállt ki Bogojevó vasuti állomásra, hogy az elöntött területen az ujonnan épített hidon próbajáratot tartson. Az árvíz által megrongált töltésen száztizenhárom méter hosszúságban ideiglenes hidat építettek, amely a hosszú ideig szünetelt közlekedést Vinkovci felé lehetővé teszi.

A próbajáraton az új hidat alkalmasnak találták és a vasutigazgatóság intézkedésére kedden reggeltől kezdve megindul a rendes személy- és teheráruforgalom ezen a vonalon Vinkovci felé.

A bogojevói vonallal egyidejűleg a vicinális vonalakon is részben helyreáll a forgalom. Egyelőre a Sombor-Apatin-Sonta helyi érdekű vonalon áll helyre a menetrendben feltüntetett közlekedés.

Az emberszelidítő

Irtó: Karinth Frigges

Drága Leónám!

Egy évi hallgatás után csak most jutok hozzá, hogy beszámoljak Neked eddigi eredményeimről, — sietve tehetem csak és vázlatosan, mert a fécske, aki itt ül ketrecem szélén, félóra múlva csatlakozik Egyiptomba induló ezredéhez, hogy Neked elvigye ezt a levelemet.

Én Neked, egyetlen Leónám, hűséges és szelid őrangyala életemnek, annak idején, mikor erre a nehéz expedícióra rászántam magam, csak általánosságban és nagyon szűkszavuan jeleztem, hogy tulajdonképpen mi a célja a tudományos és lélektani vállalkozásnak, aminek végrehajtása annyira lelkesített, hogy ott tudtalak hagyni érte, aggódó és féltő marasztalásod ellenére. Most, hogy a nagyfontosságú kísérlet befejezése felé közeledik, büszkén vallhatom, hogy nincs okom megbánni elhatározásomat: megcsináltam, amit akartam, az expedíció célját általánosságban megközelítettem és megfigyeléseim, az eredmények, amikről annak idején az Oroszlánerkölcs Ligájának közgyűlésén módomban lesz majd beszámolni, azt hiszem, kielégítően bizonyítják feltevésedet, amivel utnak indultam s amit az oroszán-közfelfogással szemben régen hangoztattam: hogy a szelidítés és idomítás lehetősége olyan általános elveken nyugszik; amik a Föld legvérengzőbb és legvadabb állati fajtájára, az emberre is vonatkozik.

Pályatársaim nagyon óvtak a vállalkozástól, mint olyantól, amibe eddig még minden kísérletezőnek beletörtött az agyára. Hagyományaink szerint embert nem lehet szelidíteni és mikor szándékomat a Dsungel-cirkusz igazgatójának, Orang-Utangnak bejelentettem, választ vont és meg sem próbálta, hogy a kísérlet végrehajtására társakat próbáljon szerezni nekem. Egyedül indultam tehát utnak, mint tudod, gondosan elő-

készítve tervemet. Abban az időben előörseink több ember betörését jelezték a székelyünk körülvevő erdőszeg északi ritkásai felől: a legveszedelmesebb, ugynevezett puskáshátú emberfelelések fejlett példányainak jelenlétére lehetett következtetni a jelentésekből. Ezek a fenevadak igen nehezen közelíthetők meg, — a hátukon lévő mirigyekből halált okozó tüzes folyadékot lövelnek az oroszán felé — amellet gyávák és rosszindulatúak: a viselkedésük csaknem kiszámíthatatlan.

Vállalkozásomat megnehezítette, hogy nekem egy eleven emberpéldány birtokába kellett jutnom, — megsebesíteni vagy harc képtelenné tenni se igen lehetett a megfelelő embert, akivel kísérletezni akartam, Cselhez folyamodtam hát, éjnek idején kimásztam a cserjék közül és meghúzódtam egy ugynevezett kelepce közelében, amit ezek a fenevadak otthagytaknak táborhelyük közelében, nem tudni, milyen okból. Galyakkal letakart gödör volt a kelepce, bemásztam a fenekére s nem minden izgalom nélkül vártam a következőket.

Hajnaltól régebbi embervadászataimból jól ismert szuszogást és motozást hallottam a fejem fölött, óvatosan kinyújtva fejem, jólfejt embert pillantottam meg a gödör szélén, fehérbőrű, ugynevezett európai puskáshátú volt, a legveszedelmesebb fajtából, abból, melyről természetrajzi utazóink azt állítják, hogy egymást sem kimélik mirigyciknek válladékatól.

Helyzetem kritikus volt, mert a fenevad, úgy látszik, észrevette jelenléte-met. Szerencsére a puskáshátú mögött kerckeken mozgó rejték helyet, ugynevezett ketrecet pillantottam meg, erős anyagból készült bozótféle ez, ami Európában, az oroszánok őshazájában terem s aminek magvát, úgy látszik, az emberek hurcolták be hozzánk. Egy merész szökéssel átvetettem magam a kelepcei borító galyakon s a ketrecbe ugrottam,

a fenevad azonnal rávetette magát a ketrec oldalára, de nem tudta keresztülharapni, hiába ugrált, nem tudott hozzám férkőzni, a liatalmamba került!

Most már csak az volt hátra, hogy védett helyzetemből megfelelő szusszociókkal irányítsam azokra a cselekvésekre, amik céljaimnak megfelelnek. Egyelőre a durvább hatásokat próbáltam ki rajta: ordítással és merev, ellenállhatatlan tekintettel igyekeztem szellemi felsőbbségem tudatára hozni; sikerült is annyira megfélemlítenem, hogy néhány órai ellenállás után megértette, mit akartok tőle és engedelmesen tolni kezdte ketrecemet, amit nem tudtam volna megmozdítani.

Programom másik pontjának megvalósításához fogtam: hogy foglyomat most már átszállítsam Európába, ahol a természetnek megfelelő éghajlat és életfeltételek közt tüzetesebben tanulmányozhatom, hogy azután akaratom ígájába hajtsam. Nem akarom leírni a hosszadalmas és ravaszul készült módszereket, amivel célokat elértem: röviden csak annyit, hogy néhány hét múlva Párisba vergődtem, ketrecestül, mindenütt nyomomban emberemmel, akit puritán megfélemlítéssel és szigorral láncoltam sarkához s akit Bumpó-nak neveztem el.

Bumpót megtörte a hosszú ut; szándékosan alkalmaztam a kifárasztásnak ezt a talán oroszánálantalan, de ilyen veszedelmes fenevaddal szemben egyedül célravezető módját a letörésnek. Kényelmesen heverészve ketrecemben, rákényszerítettem, hogy emelje, tolja, hurcolja a ketrecet, csakhamar beleroskadt ebbe és mert már alig tudott ellenni nélkülüm, nem kellett tartanom tőle, hogy megszökik. Mire Párisba értem vele, ott tartottunk, hogy bátran kinyitattam vele a ketrec ajtaját és beengedtem magamhoz.

A többi most nem akarom részletezni. Röviden csak annyit, hogy fázadozásomat teljes siker koronázta, Bumpó

meg van szelidítve! A dolog tudományos jelentőségét, mint említettem, megfelelő formában fogom feldolgozni; a Dsungel-cirkusz igazgatójával már most közölheted, hogy jövő évre, ha isten segítségével hazajutok, olyan attrakciót hirdethet közönségének, amire nem volt még példa Szaharában! Ha látjátok ezt a rosszindulatú és fékezhetetlen fenevadat, hogy veti alá minden ösztönét akaratomnak, hogy idomul egész élete az én életem szerint, hogy tölti egész napját környezetemben, hogy törli magát hozzám, hogy kedvembe járjon! Naponta pontosan, meghatározott időben, bejön a ketrecbe, ő szolgál ki, ő megy vadászni helyettem, az elejtett vadat nem falja fel, hanem engedelmesen elém teszi és csak a maradékot seprí ki aztán, hogy valahol, egy zugban, ellakmárazzon belőle. Meghatóan komikus látvány, ahogy ugrál, sűrű-forog körülöttem, lesi minden mozdulatomat, néha, ha látja, hogy szomorú vagyok, honvégy fog el, sóhajtozom, megretten és egy hosszú, fonott kötélfével a kezében mókásan csattogtatni kezd, hogy mulattasson és elterelje a figyelmemet. Most már bátran nyitva is hagyhatom a ketrec ajtaját, nem kalandozik el. Ha néha ősalapotban dühöngő fenevadtársai közeledni próbálnak, ő zavarja el őket mellőlem s a viláért nem engedne bántalmazni! S mindezt nem erőszakkal és szigorral, hanem okossággal és oroszánaságos bánásmóddal értem el!

Drága Leónám, remélem, csakhamar viszontlátjuk egymást. Csókold meg helyettem drága kis kölykeinket és tanítsd meg őket is, hogy nincs az a bestiális gonoszság és gyilkos természet, amit egy oroszán tekintet erkölcsi fölénye igába ne hajtszon, ha kitartás és türelem párosul a magasabb belátás biztos erejével. Téged és kedves rokonlat gyöngéden ölel

Páris, augusztus.

sirig hű

Leód.

A magyar osztályok sorsa

a szuboticaai gimnáziumban

Nem szünek meg a párhuzamos osztályok

Az új tanév megkezdése elé még mindig a legnagyobb bizonytalansággal tekintenek a magyar szülők. Az eddig érvényben volt névvegyelemzés következtében az a helyzet állott elő, hogy a suboticaai gimnázium magyar tagozatának *első és hatodik osztályát a beszűntetés veszélye fenyegeti*, mert az esetben, ha a névvegyelemzést meg nem szüntetik, ezeknek az osztályoknak nem lenne meg a megnyitáshoz szükséges létszámuk.

Igaz ugyan, hogy dr. Korosec közoktatásügyi miniszter az ez ügyben nálá járt sombori küldöttségnek határozott ígéretet tett arra nézve, hogy a névvegyelemzés anomáliáját még az új tanév megnyitása előtti rendeletileg kiküszöböli, eddig azonban nem érkezett még a tanügyi hatóságokhoz semmiféle ilyenértelmezési rendelet.

Ennek ellenére is biztosítottak látszik azonban, hogy a suboticaai gimnázium magyar tagozatának valamennyi osztályában megkezdődhetik a tanítás. A suboticaai gimnázium igazgatóságától nyert értesülésünk szerint ugyanis a gimnázium igazgatósága az új tanév beiratásainál már az eddiginél liberálisabban fogja magyarázni az iskola-törvényt. Az intézetben különben is azt várják, hogy a közoktatásügyi miniszteriumnak a névvegyelemzést megszüntető új rendelete még a tanév kezdete előtt meg fog érkezni. De az esetben is, ha ez a rendelet nem érkezne meg a beiratásokig, a gimnázium igazgatósága nem szándékozik az előírt létszámra vonatkozó intézkedéseket olyan szigorúan érvényesíteni, hogy azok alapján egyes magyar osztályok megszűnének és így meg van minden remény arra, hogy a magyar tagozat minden osztályában rendszeresen megkezdődhetik a tanítás.

Kedden kezdődik

az Eskütt-pör tárgyalása

A vádlott tiltakozik a zárt tárgyalás elrendelése ellen

Budapestről jelentik: Az eszterdők óta húzódó Eskütt-ügy végre bíróság elé kerül, azonban nem a panama ügye — ennek letárgyalását a kormánykörök kívánságára folyton huzzák-halasztják — hanem az Eskütt ellen indított rágalmozási és zsarolási pörök fogja a Török-tanács tárgyalni.

Eskütt ellen az ügyészség eredetileg kétrétebeli zsarolás, hatrendbeli hivatalból fölhatalmozásra üldözendő rágalmozás vétsége címén emelt vádat. A vádhatározat szerint Eskütt Lajos a zsarolás vétségét úgy követte el, hogy 1923 szeptember havában Zeöke Antal nemzetgyűlési képviselő útján Bethlen István gróf miniszterelnök és Mattanovits Emilné utján nagyatádi Szabó István földmívelésügyi miniszternek olyan üzenetet küldött, hogy ha nem adnak neki 100.000 doilárt, akkor olyan dolgokat hoz nyilvánosságra és a kivitel panama bírópörében olyan vallomást tesz, hogy huszonnégy óra alatt megszökik a kormány. Eskütt — a vádirat szerint — később leszállította igényeit és 50.000 dollárt kért, majd végül megelégedett volna 20.000 dollárral is. A rágalmozási vádnak hat sértettje van és pedig: Bethlen István gróf, nagyatádi Szabó István, Köllay Tibor és Bud János miniszterek, valamint dr. Vásárhelyi Béla táblabíró és Polányi Aladár főügyész-helyettes. A miniszterekről Eskütt Lajos tavaly ősszel többek jelenlé-

tében azt állította, hogy a svájci buzaszállításoknál 14 milliárdot loptak.

A kedden kezdődő bünygyi főtárgyaláson a közdvátat új ügyész képviseli. Dr. Moldoványi Géza helyett dr. Boronkay Dénes, Eskütt Lajos védelmét dr. Györki Imre és dr. Weisz Ödön ügyvédek látják el.

Szombaton délelőtt megjelent a törvényszék folyosóján Eskütt La-

jos és ott több hírlapíró előtt kijelentette, hogy a keddi főtárgyaláson semmiképpen sem járul ahhoz hozzá, hogy zárt tárgyalást rendeljenek el. Fogadkozott, hogy ha mégis zárt ajtók mögött tárgyalják az ügyet, akkor a zárt tárgyalásnak egész anyagát röpiratban megjeleníteni még akkor is, ha ezért külön elítélnék.

A francia szenátus kedden tárgyalja a londoni határozatokat

Poincaré mérsékli támadásait Herriot ellen

Párisból jelentik: Miután a kamara vasárnap hajnalig tartó ülésén bizalmat szavazott a kormánynak s ezzel hozzájárult a londoni határozatokhoz, a szenátus keddi ülésén fog foglalkozni azokkal. A napirend első pontjául a Spitzbergákra vonatkozó szerződés van ugyan kitűzve, de kétségtelen, hogy ezt meg fogja előzni a vita a londoni konferenciáról szóló kormánynyilatkozat fölött. Csak hárman jelentettek be interpellációt, nevezetesen Limory, Gaudin de Villaine és Japy, úgy, hogy nyilván még a délelőtti ülésen végeznek az interpellációkkal és délután sor kerül Poincaré beszédére, majd a költségvetési bizottság előadója fogja ismertetni a határozatok pénzügyi vonatkozásait és estefelé Herriot fog beszélhetni. Ebben az esetben kedden már szavazni is fog a szenátus és mivel a kamara már végzett a lausannei szerződés becikkelyezésével.

Poincaré beszédei

Poincarének vasárnap program szerint Verdun környékén két községben kellett volna ünnepi beszédet mondania két hadiemlék fölavatására ünnepén, de egyikre sem mehetett el parlamenti elfoglaltsága miatt és beszédeit két szenátorbarát-

ja olvasta föl. A beszédekben Poincaré említette a háborus tartozásokat és azt az állítást kozkázta, hogy ha a francia delegáció Londonban eleve nem járult volna ahhoz, hogy a szövetségi adósságokról szó essék, akkor annak az isteni színjátéknak lehetünk volna tanúi, hogy a németek lealkudtak volna a saját engedményeiket, amelyek hat év előtt aláírásukkal pecsételték meg.

Általában feltűnt, hogy Poincaré az eddiginél mérsékelt hangon emlékezett meg a Ruhr-kérdésről, amit azzal magyarázna, hogy a londoni egyezmény ratifikálása ele már nem akar akadályokat gördíteni.

A német külügyi bizottság eljogadta a Dawes-javaslatokat

Berlinből jelentik: A parlamenti munka vasárnap sem szünetelt. A külügyi bizottság ülést tartott és letárgyalta az ipar megterheléséről szóló javaslatokat, amelyeknél Hamm birodalmi gazdasági miniszter fejtegette a londoni határozatokban rejlő előnyöket. Az iparbank német vezetés alatt fog állani, tehát a birodalmi fenhatóság épségben marad.

Weltneret visszazöktette Bécsbe a budapesti rendörség

Egynapos második emigrációja után újból hazatért Budapestre

Budapestről jelentik: Amikor a budapesti ügyészség Weltner Jakab ellen a magyar fővárosba való hazatérése után az ugynevezett egység-okmány aláírása miatt vádat emelt, több fajvédő-lap megírta, hogy az ellene megindított eljárás miatt Weltner visszamegrált Bécsbe. A fajvédő-sajtónak ezt a szenzációját nem cáfolták meg, de nem is kellett megcáfolni, mert Weltnernek a hír megjelenése napján különböző nyilatkozatai jelentek meg a budapesti lapokban s különben is — szokás szerint — senki sem adott hitelt az ébredő-ujságok értesülésének. Pedig a fajvédő-lapok ez egyszer kivételesen igazat irtak: Weltner Jakab az ellene folyamatba tett bünyvádi eljárás megindítása után csakugyan elutazott Bécsbe, ahonnan azonban már másnap visszatért a magyar fővárosba.

A Weltner-ügy kulissza-titkai, amelyekről a budapesti sajtó még nem emlékezett meg, rendkívül érdekesek. Weltner hazatérését annakidején dr. Györki Imre szocialdemokrata képviselő készítette elő, akinek Strache Gusztáv ügyészségi alelnök írásban garantálta, hogy Weltner ellen minden néven nevezendő eljárást beszünetettek és így akadálytalanul hazatérhet Budapestre. Weltner ezen az alapon tért vissza Magyarországra és átvette a Népszava szerkesztését. Strache ügyészségi alelnök és Váry Albert dr. koronagyűlés között már régebbi idő óta ellenséges a viszony s ez az oka annak, hogy Váry, kellemetlenkedni akarván Strache főügyész-

nek, telpiszkáltatta a Weltner-ügyet. Váry utasítására dr. Miskolczy Ágoston ügyész, aki Szabadkáról került Budapestre, megállapította, hogy az »egységokmány« aláírói ellen még nem szünetették be az eljárást és Strache tudta nélkül vádiratot adott be Weltner ellen. A vádemelésből országos botrány keletkezett és a két főügyész személyi harca azt eredményezte, hogy a kormány abba a látszatba került, mintha Weltner törbe akarták volna csalni. Minthogy a »megnyugtató« kormány-nyilatkozatoknak nem sikerült a közvélemény felháborodását lecsillapítani, viszont a vádiratot sem lehetett visszacsinálni, valaki kisütötte, hogy legjobb lenne a kormány szempontjából, ha Weltner Jakab megszököne Magyarországról. Az ügy ilyen elintézését Hetényi Imre dr. főkapitányhelyettes vállalta. Magához kérette Weltner Jakabot és közölte vele, hogy a rendörségnek tudomására jutott, hogy Weltner ellen bizonyos körök merényletre készülnek.

A rendörség — mondotta Hetényi — meg fog tenni mindent, azonban arról nem állhatok jót, hogy önmek baja nem fog történni. A legjobb indulattal tanácsolom, hogy ne tegye ki magát a veszélynek, hanem utazzon el titokban Bécsbe és ha lecsillapodnak a most felkavart hullámok, akkor térjen vissza megint. Vannak erők, amelyekkel szemben a rendörség is tehetetlen...

A főkapitányhelyettes, hogy nagyobb súlyt adjon szavainak, mind-

járt át is nyujtotta Weltnernek kész, annak rendje és módja szerint kiállított utlevelét, amellyel Weltner még aznap elutazott Budapestre.

Amikor a budapesti szocialdemokratapárt vezetői megtudták, hogy a főkapitányság visszazöktette Weltneret Bécsbe, nyomban utána küldték a párt két tagját két nemzetgyűlési képviselőt, akik megmagyarázták Bécsben Weltnernek, hogy Hetényinek régi irákkje az ilyen jóindulatu ettanácsolás és nem egy szocialista-vezértől próbált már ilyen módon megszabadulni. A párt követői másnap visszavitték Weltneret Budapestre s miután megérkezett, Peyer Károly nemzetgyűlési képviselő fölkereste Pesthy Pál dr. igazságügyminisztert, hogy — mintha mi sem történt volna — informálódjon, mi lesz Weltnerrel. Az igazságügyminiszter kijelentette, hogy a vádemelés nem komoly dolog, azonban — tette hozzá — baj van, mert Weltner Jakab megszökött Magyarországból és így ki kell adni ellene a körözöiveletet.

— Weltner megszökött? — csodálkozott Peyer — szó sincs róla.

— Pontos információim vannak — szólt a miniszter.

Peyer megrázta a fejét:

— Kérlek, kegyelmes uram, hívj csak fel a Népszava szerkesztőségét és kérd Weltner a telefonhoz.

Az igazságügyminiszter kénytelen volt meggyözdödni róla, hogy Weltner Jakab csakugyan Budapesten tartózkodik és miután pár perccel előbb még megmondotta, hogy a Weltner-ügyben emelt vád nem komoly dolog, ki kellett egyeznie a szocialista-párt megbizottjával abban, hogy pertörést ugyan nem rendelnek el, de gyorsított eljárás helyett a rendes bírói utra terelik az ügyet.

— Ebbe annál is inkább belemegegyek — jelentette ki Peyer —, mert hol lesztek ti már akkor, — amikor sor kerülhet a tárgyalásra!

A tréfás kiintésen mosolygott az igazságügyminiszter...

Idegszanatóriumba

szállították az öngyilkos

Radocza János feleségét

Az osijeki származású urasszony tragédiája

Budapestről jelentik: Ifiabb Radocza János főzsebizományost, aki — mint a Bácsmegyei Napló megírta — agyonlötöte magát, mert ismerősei sokat beszéltek arról, hogy felesége feltűnően udvaroltat magának Prónay Pál volt alezreddessel és Eckhardt Tibor nemzetgyűlési képviselővel, szombaton délelben temették el a kerepesi temetőben.

Radocza felesége, akiről a budapesti lapok tévesen azt irták, hogy Gerbeaud-lány, — tudniillik Radocza mindkét fivére Gerbeaud-lányokat vett feleségül — osijeki földbirtokos-családból származik és leánynevén Pfeiffer Margitnak hívják. Az asszonyt férje öngyilkossága után idegszanatóriumba szállították. A temetés délelőttjén az öngyilkos Radocza János özvegye ápolónő kíséretében kiment a temetőbe, bucsut venni férjétől. Két koszorut vitt magával és ezeket elhelyezte a ravatal mellett. A temetésre már nem jött ki, a délelőtti látogatáskor ideggörcsöket és idegrohamot kapott és bent fekiúdt a szanatóriumban.

A temetésen nagy feltűnést keltett, hogy a Radocza-család az öngyilkos feleségének koszoruját nem engedte a sirra elhelyezni. Radocza János apja sem jelenhetett meg a temetésen, mert a 85 esztendőös öreg ur a tragédia következtében kiállott izgalmauktól súlyosan megbetegedett.

Körözött párisi betörőből szubotikai rendőrkapitány

Pavlovics Pavle rendőrkapitány előlete — Valódi neve: Flieder Ejjeli privat-razziák a szállodákban

A belügyminisztérium három hónappal ezelőtt rendőrkapitánynak nevezte ki a szubotikai rendőrségre Pavlovics Pavle beogradi lakost, aki azóta hivatalos hatalmával visszaélve veszélyezteti Szubotica város lakosságának közbiztonságát. Pavlovics Pavlet, akit a szubotikai hatóságok nem ismertek korábban, a rendőrség politikai ügyosztályához osztották be. Ebben a minőségében tulságos rigorozitással vigyázott az állam érdekeire, olyan formán, hogy föltöttek hatóságainak tudomása nélkül kiutasításokat rendelt el, amiknek végrehajtását az illetékes körök a legtöbbször csak az utolsó pillanatban tudták megakadályozni. A kiutasítások okait és hátterét még nem állt módunkban megállapítani, azonban Pavlovics egyéb viselt dolgai alapján arra lehet következtetni, hogy anyagi okok játszottak közre a kiutasítások elrendelésénél is. A jömegelelő kapitány már szubotikai tartózkodásának első napjaiban beszélgetett magáról éjszakai botrányai révén. Legelső szereplése a palicsi nagyvendéglőben folyt le, ahol záróra után kényszeríteni akarta a cigányokat, hogy tovább játszanak és nem akarta megengedni, hogy a vendéglőt lezárják. Amikor Gyukics Mihály vendéglős a kivánság teljesítését megtagadta.

Pavlovics revolvért rántott elő és Gyukicsot le akarta löni,

amiben a jelenlevők csak erős küzdelem után tudták megakadályozni. Hasonló erőszakoskodásai napirenden voltak és Pavlovics az éjszakai mulatókban hivatalos hatalmára való hivatkozással gyakran vásárolt magának ingyen szerelmet. Legutóbbi ilyen kalandja pénteken éjszaka játszódtott le egyik szubotikai örömtanyán, ahol régi tartozásaira való hivatkozással megtagadták a rendőrkapitány kiszolgálását. Pavlovics emiatt

barátjával, Teodorovics Dusán állítólagos zagrebi rendőrkapitánnyal együtt botrányt rendezett, az ottlevő vendégeket leigazoltatta és R. Markó szubotikai kereskedőt igazolás ellenére előállította a rendőrségre,

ahonnan a kereskedőt az ügyeletes rendőrbiztos Pavlovics utasítása ellenére engedte szabadon. Állandó sportja volt Pavlovics kapitánynak éjszaka magánosan nem hivatalos razzziákat rendezni szállodai szobákban és magános nőket molesztálni.

Éjszakánként végigjárta a szállodákat, a bejelentőlapokból megállapította, hogy hol lakik fiatal magános nő. Ha ilyenre akadt, akkor a rendőrség nevében — tanuk nélkül — igazolásra szólította fel a nőket és ha az ostrom a szállodában nem sikerült, felkísérte őket a rendőrségen levő lakására. Pavlovics Pavle ugyanis gálans ügyeinek elintézésére külön lakosztályt rendezett be magának a városház harmadik emeletén, amely azelőtt rendőri szoba volt. Más lakása nincs is a kapitánynak.

Augusztus elején dr. Hacker sztarakanizsai orvos feleségét igazoltatta a Bárány-szállóban levő szobájában. Az uriaszony tiltakozott a gyanús háborgatás ellen, mire Pavlovics felszólította, hogy kövesse a rendőrségre.

Hackerné segítségért kiáltott és a szálloda személyzete mentette meg az uriaszonyt a kapitány erőszakosságaitól.

Néhány nappal később A. S. szubotikai kereskedő feleségét rendelte fel kihallgatás végett éjszaka a rendőrségre. Az asszony, akinek férje le van tartóztatva, az idézésre megjelent a rendőrségen. Pavlovics magánlakásán, ahonnan a kapitány csak reggel bocsátotta el. Ugyancsak a Bárány-szállóban — nyilván zsarolási szándékkal — Szluka Henrik prágai kereskedő szobájában tett éjszakai látogatást. A távollévő Szluka helyett azonban Gyukics Mihály szállodatulajdonost találta a szobában, akit ennek tiltakozása után, elő akart állítani a rendőrségre azon a címen, hogy jogtalanul tartózkodik — saját szállodájának szobájában. Gyukics Mihály kézzelfogható argumentumokkal kellett a kapitány tulkapása ellen védekeznie.

Julius 28-ikán Pavlovics a Nemzeti-szállóban tartott »razziát«. Nikolics Zadarcka beogradi uriaszony szobájában. Az uriaszony tiltakozására figyelmes lett a szállóban lakó Bozsovics Szávó noviszadi rendőrkapitány, aki tiltakozott a jogtalan éjszakai igazoltatás ellen és csak így tudta megakadályozni, hogy Pavlovics a beogradi urinóvel szemben erőszakoskodhasson.

Pavlovics Pavle kapitány viselkedését a rendőrség többi tisztjei már régóta gyanús szemmel nézik és már korábban megszüntették vele mindent érintkezést, különösen azóta, amióta

nyomatékos gyanu merült fel arra vonatkozóan, hogy a rendőrkapitánynak a Pavlovics név csak álneve.

Az utóbbi napokban több beogradi utas meglepetéssel látta Pavlovics Pavlet a szubotikai rendőrség hivatalos helyiségében, mint kapitányt működni és hamarosan kiszivárgott az a hír, hogy

az új szubotikai rendőrkapitány tulajdonképpen ismert nemzetközi szélhámos, valódi nevén Flieder Pavlenak hívják, néhány hónappal ezelőtt tért vissza Párisból, ahol betöréses lopásért 1923-ban le volt zárva

és újabb hasonló bűncselekményért körözi a párisi rendőrség.

Pavlovics kapitány ellen, rendőrségi beosztása miatt mindaddig senki sem mert feljelentést tenni, sőt a sajtóhoz sem fordultak panasszal. Csak így lehetséges, hogy a botrányok hőse, aki naponta veszélyezteti a szállók lakóinak személyes szabadságát, tovább folytathatja a garázkodásait és csak így lehetséges az is, hogy a párisi betörő Szubotican a rendőrség politikai ügyeit intézheti.

Erzberger gyilkosa a vizsgálóbíró előtt

Förster két társa még mindig Gömbös vendége

Budapestről jelentik: A rendőrségen — mint ismeretes — szombaton szembesítették az állítólagos Förster Henrik 32 éves bajor gazdálkodót azokkal a német detektívekkel, akik az Erzberger-féle gyilkosság földelítésére és Förster személynazonosságának megállapítására jöttek Budapestre. Amikor elővezették rendőrségi zárkájából Förster Henriket, a két detektív kezében tartotta a gyanúsítottak Németországban készült hü fotografiáját és teljes határozottsággal kijelentették, hogy a Förster Henrik néven őrzött bajor fiatalember igazi neve Schulze Henrik, akit személyesen ismernek és aki résztvett Erzberger meggyilkolásában. Förster-Schulze Henrik fölindultan tiltakozott az ellen, hogy neki bármi része lenne a gyilkosságban. Azt hangoztatta, hogy a tanuk egész tömegével tudja igazolni, hogy »ő Förster Henrik, aki Oroszországban, Odessza mellett született, német szülöktől és a gyilkosság időpontjában egyáltalában nem is tartózkodott Németországban.«

Vallomása során több tanura hivatkozott, akik alibijét igazolni tudják. A súlyos váddal szemben ez a védekezés fölöttébb érdekes, mert külföldinek külföldön elkövetett bűncselekményéről van szó és a törvény, valamint a nemzetközi szerződések záros határidőt irnak elő arra, hogy a kiadatás kérdésében a hatóságok döntsenek, mert ha ez a meglehetősen rövid határidő — hat hét — eltelik és nincs érdemleges döntés a kiadatás kérdésében, akkor azonnal szabadlábra kell helyezni a letartóztatott gyanúsítottat. Kérdés azonban, hogy a hatóságok belemennek-e abba, hogy külföldön tartózkodó alibitanukat megkeresés után kihallgassanak, vagy megegyezzenek a német hatóságok által küldendő bizonyítékokkal és a szombaton megtartott személyazonossági tanuk kihallgatásával.

A rendőrség a német detektívek határozott vallomása után nem tehetett egyebet, mint szombaton délután átszállították Förster-Schulze Henriket az ügyészség Markó-uccai fogházába. Dr. Polányi Aladár fő-

ügyész helyettes, az iratok áttanulmányozása után, maga szerkesztett egy indítványt, amelyben arra kéri a vizsgálóbíró, hogy Förster Henrik ellen Erzberger Mátyás német birodalmi miniszter meggyilkolása miatt rendelje el az előzetes letartóztatást.

Az ügyészség az indítvány folytán arra az álláspontra helyezkedett, hogy Förster Henrik ügyét egyelőre nem mint kiadatási ügyet intézi, hanem úgy jár el, mint más bűnügyben. A német hatóságoknak ugyanis nincs még Budapesten a megkeresése a kiadatás elrendelése iránt és hiányzik még az előírás szerinti német elfogatóparancs az iratok közül. Az ügyészség megkeresését, valamint az ügyre vonatkozó összes iratokat vasárnap délután osztották ki dr. Bubics Jenő vizsgálóbírónak, aki hétfőn délelőtt hallgatta ki Förster-Schulze Henriket.

Förster-Schulze letartóztatása és az ügyészségre történt átkisérése felvetette ismét a Gömbös-villa másik két lakójának ügyét is. Bár a rendőrségen azt a felvilágosítást adják, hogy Mayer Henrik megszökött Budapestről, a valóság az, hogy a rendőrség állításával szemben ugy Schneider, mint Mayer még ma is Gömbös tétényi villájában vannak, szó sincsen tehát szökésükről és a rendőrség egyszerűen csak nem akarja jelenlétüket tudomásul venni. Maga Gömbös Gyula mondotta el egy vasárnap nála járt újságírónak, hogy a két bajor fiatalember az ő vendége.

— Ugy Schneider, mint Mayer — mondotta Gömbös — most is ott főtt vannak a dombtetőn levő kis gazdasági épületben, ahol előbb gazdálkodtak. Azt azonban nem ajánlom, hogy odamenjen, mert úgy járhat, mint az a másik újságíró társaság... Mayer egy kassé ideges fiatalember, aki, úgy látszik, nincs tisztában azal, hogyan kell a vendégeket fogadni. Most különben beteg is, kifáradott a lába még az újságírókkal vívott multkori küzdelemben. Bizonyosan tulnagyt rugott valamelyikbe.

A vizsgálóbíró előtt hétfőn délelőtt újból szembesítették Förster-Schulze Henriket a két német detektívvél, akik ismét megállapították, hogy Förster azonos Schulzevel, Erzberger gyilkosával.

Ezzel egyidejűleg hétfőn délután megérkeztek Berlinből a kiadatásra vonatkozó iratok a német követségre, illetve onnan az ügyészséghez. Az ügyészség a német követség értesítése folytán most már nem előzetes letartóztatását kérte Försternek, hanem kiadatási fogság elrendelését.

Rövid tanácskozás után a törvényes ítéletanácsa délután háromnegyed egy órakor ki is hirdette végzését, amely hatheti időtartamra elrendelte Förster Henrik ellen a kiadatási fogságot. Intézkedés történt, hogy ezt a végzést a fogdában levő Förster előtt is kihirdessék.

A törvényes ítélet ellen Förster természetesen semmiféle jogorvoslattal nem élhet. Ez a hatheti kiadatási fogság arra való, hogy ez alatt az idő alatt Förster ellen most már lefolytassák a kiadatási eljárást, amelynek befejezése után az igazságügyminiszter diplomáciai uton fogja közölni a német hatóságokkal, vajjon közönséges bűncselekményt látnak-e a magyar hatóságok Förster ügyében, sem.

Gróf Welczek német követ egyébként jegyzéket adott át a magyar külügyminisztériumnak, amelyben arra kéri a magyar hatóságokat, tartóztassák le az állítólagos Schneider Henriket is, aki a német hatóságok véleménye szerint azonos Thyllessen Henrikkel, aki Schulz Henrikkel együtt gyilkolta meg Erzbergert. Erre a jegyzékre a német követség eddig nem kapott választ.

Aki Magyarországot éltette

Tárgyalás a szubotikai törvényszéken

Rövid nyári szünet után újból megkezdődtek a tárgyalások a szubotikai büntetőtörvényszéken. Hétfőn több kisebb jelentőségű ügyben tartott főtárgyalást Pavlovics István törvényszéki elnök büntetőtanácsa. Ezek közül a legérdekesebb Gergye Pál ügye volt.

Gergye Pál budapesti születésű cipész ellen az ügyészség azt a vádat emelte, hogy 1922 március 19-ikén az uccán Magyarországot éltette. Az általános kérdéseknél elmondta, hogy 58 éves, »apja sohasem volt«, mert törvénytelen gyermek, nős, »hat darab« gyereke van.

Az elnök: Adja elő az esetet! A vádlott: Nagyon ittas állapotban voltam. Arra mentem, ahol a város háza előtt gyűlést tartottak. Igaz, hogy mondtam, de nem volt szándékomban mondani.

Az elnök: Nem volt szándékában mondani és mégis mondtá?

A vádlott: Amikor arra mentem, beszédet tartottak, nem értettem a szót és ekkor mondtam, éljen Magyarország!

A vádlott kihallgatása után a tanukat hallgatta ki az elnök. Rakič Isa detektív elmondta, hogy hallotta a vádlottól a kifejezést.

Az elnök: Milyen távol állt tőle?

A tanu: Egy-két lépésnyire.

Az elnök: Hangosan beszélt Gergye?

A tanu: Akik két-három lépésre állottak tőle, hallhatták, távolabb már nem.

A bizonyítási eljárás befejezése után a bíróság büntőnek mondja ki a vádlottat a vádbeli cselekményben és a tulnyomó enyhítő körülmények figyelembe vételével — hogy beismerésben van, hat gyerek apja, azonkívül ittas volt — kétszáz dinár pénzbüntetésre ítéli.

Az ügyész felebbezett.

Meghosszabbítják a lakásrendelet érvényességét

A felmondási tilalom még egy évig érvényben marad

Beogradból jelentik: Arra a hírre, hogy a jelenleg érvényben levő lakásrendelet 1925 január 1-én hatályát veszti, a lakóérdekeltségek számos küldöttsége kereste fel a szociálpolitikai minisztert azzal a kéréssel, hogy a lakástörvény maradjon változatlanul érvényben. Legutóbb a gyógyszerészek országos egyesületének küldöttsége járt dr. Behmen szociálpolitikai miniszternél, akitől azt kérték, hogy az esetleg készülő új lakástörvény speciális

védelmet biztosítson a gyógyszerészek számára.

A miniszter kijelentette a küldöttség előtt, hogy kérésük még korai, mert a mostani lakásrendelet minden valószínűség szerint további egy évig érvényben marad. Ebben az esetben természetesen a lakások és üzletek szabadforgalmát sem állítják vissza és a jelenlegi helyzet, hogy nem lehet a bérlőknek felmondani, továbbra is fennmarad.

A vallatás csodája

Szabdlábra helyezték az állítólagos becskerekí rablógyilkost

Becskerekről jelentik: A beogradi rendőrség néhány héttel ezelőtt — mint a *Bácsmegyei Napló* megírta — letartóztatta Zejdnik Brantisek gyári munkást, aki ellen az a gyanu merült föl, hogy része volt a becskerekí cukorgyári gyilkosság elkövetésében. Ez a gyanu már az első pillanatban teljesen alaptalannak látszott (hiszen a becskerekí cukorgyári rablógyilkosság tetteseit a rendőrség annakidején kézrekerítette, azokat a bíróság már el is ítélte és a tárgyaláson még csak el sem hangzott Zejdnik neve) de a beogradi rendőrségen a letartóztatott Zejdnik mégis beismerte, hogy a gyilkosságot ő követte el. Ez a vallatás csodája! Kihallgatása során az állítólagos gyilkos különböző ellentmondásokba keveredett s többek közt azt vallotta, hogy Brüll cukorgyári pénztárost egy zimankós éjszakán tette el láb alól, holott a gyilkosságot a

tettesek fényes nappal követték el, azonban a beogradi rendőrség ennek ellenére továbbra is őrizetben tartotta s folytatták ügyében a nyomozást. Ennek eredménye, mint emlékeztetés, egy rendkívül különös hivatalos komüniké volt, amely már említést sem tett a becskerekí gyilkosság ügyéről, ellenben több tucat rablást és gyilkosságot rótt Zejdnik terhére. Zejdnik a szóbanforgó bűncselekmények elkövetését — ez a vallatás csodája! — egytől-egyig beismerte, noha később kiderült, hogy a hivatalos rendőri jelentésben felsorolt rablások és gyilkosságok meg sem történtek.

A beogradi rendőrség a tüneményes vallatás után átadta Zejdnikot a becskerekí ügyészségnek, amelynek rendelkezésére az állítólagos rablógyilkost szabdlábra helyezték. Ugyátszik, a becskerekí ügyészségen nem értenek a vallatás mesterségéhez.

HIREK

•••

— **Amerika nem lép be a Népszövetségbe.** Bernből jelentik: Az interparlamentáris Unió ülésén Buxton amerikai delegátus nyilatkozott Amerikának a Népszövetséghez való viszonyáról. Kijelentette, hogy Amerika nem léphet be a Népszövetségbe, amíg Európa békéje nincs biztosítva. Reméli, hogy a leszerelés kérdésével ezt sikerül elérni. Az interparlamentáris Unió egyébként, a leszerelés kérdésében számíthat az Egyesült-Államok támogatására.

— **A csehszlovák repülők kedden délelőtt Noviszadra érkeznek.** Pozsonyból jelentik: Kedden hajnalban indul el Pozsonyból négy cseh katonai aeroplán az S. H. S. királyságba. A repülők először Zagrebba mennek, onnan pedig Noviszadra, ahova a déli órákban érkeznek meg. A pilótákat Noviszadon a katonai és polgári hatóságokon kívül a beogradi csehszlovák követség részéről dr. Cserni Frantisek ügyvivő és Melichar Frantisek ezredes, katonai attasé fogja fogadni.

— **Szinigazgatóból külügyi államtitkár.** Beogradból jelentik: Megbízható információ szerint a legközelebbi napokban a külügyminisztérium államtitkárává fogják kinevezni Groll Milánt, az Odjek című lap szerkesztőjét, aki azelőtt a beogradi színháznak volt az igazgatója. Groll államtitkári minőségben a külügyminisztérium külföldi propaganda-osztályát fogja vezetni.

— **Százéves a pacséri katolikus templom.** Pacserről jelentik: A pacséri római katolikus templom fennállásának százszentéves jubileumát szeptember hetedikén ünneplik meg. Az ünnepi évforduló alkalmával Budanovics Lajos apostoli adminisztrátor bérmálni fog Pacséron.

— **Vadász Lipót haldoklik.** Budapestről jelentik: Vadász Lipót dr. nyugalmazott igazságügyi államtitkár, volt magyar országgyűlési képviselő, Tisza Istvánnak egyik legbensőbb barátja, másfél hónapja súlyos betegen fekszik a budai János-szanatóriumban. Két héttel ezelőtt tüdőgyulladással komplikálódott betegsége és vasárnap olyan válságosra fordult állapota, hogy orvosai már lemondtak róla és csak injekciókkal tudják a katasztrófát késleltetni.

— **Halálugrás a robogó vonatról.** Belovárról jelentik: Simovics Nikola zagrebi kereskedő a bograd—osijekí vonaton Viroviticára utazott. Utközben elaludt és csak akkor ébredt fel, amikor a vonat már elhagyta Viroviticát. A kereskedő a robogó vonatról leugrott, azonban oly szerencsétlen, hogy a kerekek alá került, amelyek mindkét lábát lemetsztek. Haldokolva szállították be a virovitici közpórházba.

— **Kéménytüz Sentán.** Sentáról jelentik: A vasárnap esti vihar alatt a katolikus plébánia kéménye kigyulladt. A könnyen veszélyessé válható tüzet a kivonult tüzoltóság lokalizálta.

— **Nemzetközi jogi revü.** Svájcban »La Revue de Droit International« címen folyóirat indult meg, amely ismerteti a nemzetközi jogszabályokat, a nemzetközi jogszabályokat és a nemzetek szövetségének eszméjét szolgálja. A revünek a legkiválóbb nemzetközi jogtudósok az állandó munkatársai és három hónaponként jelenik meg Sottile-nak, a genfi egyetem nemzetközi jogtanárának szerkesztésében.

— **Harangszentelés Kishegyesen.** Kishegyesről jelentik: A kishegyesi római katolikus templom új harangjait szeptember nyolcadikán szentelik fel ünnepélyes keretek között.

— **Lelejezte a férjét.** Belovárról jelentik: A Belovár melletti Pressa községben véres gyilkosság történt. Horváth József gazdálkodó rossz viszonyban élt feleségével, Blazsek Juliával, akit a veszekedések során többször meg is vert. Az elmúlt éjjel Horváthné, amikor Horváth aludt, egy konyhakéssel levágta a férje fejét. A gyilkosság után az asszony önként jelentkezett a csendőrségen, ahol őrizetbe vették.

— **Megindult a diplomáciai eljárás Kopinits kiadatása érdekében.** Budapestről jelentik: Ismeretes, hogy a bukaresti rendőrség hónapokkal ezelőtt letartóztatta Kopinits Jenő magántisztviselőt, ki másfél esztendeje 140 millió koronát sikasztott a rendőrségtől és megszökött az országból. A napokban megkeresés érkezett Bukarestből a budapesti ügyészségre, hogy a Kopinits féle bűnügy aktáit másolják le s ezzel kapcsolatban diplomáciai uton keressék meg a román kormányt Kopinits kiadatása céljából. Az iratok lemásolása megtörtént és azokat már át is küldték az igazságügyminiszteriumba, a honnan hivatalos megkeresés ment Bukarestbe Kopinits sürgős kiadatása érdekében.

— **Letartóztatott álgrófnő.** Beogradból jelentik: Tamarovski Sándor orosz mérnök megismerkedett Beogradban egy feltűnően szép leánnyal, aki magyar grófnőnek adta ki magát. A leány az ismeretség folyamán megígérte a mérnöknek, hogy magával viszi magyarországi birtokára. Egy napon aztán eltűnt a grófnő és magával vitte a mérnök ékszereit és 12.000 dinárját. Tamarovski egy darabig maga nyomozott a leány után, minthogy azonban nyomozása eredménytelen maradt, feljelentést tett a rendőrségen, amely megállapította, hogy az álgrófnő nem más, mint Inorovic Lenka rendőri felügyelet alatt álló osijekí leány. Csakhamar kézre is kerülték a szélhámos nőt, akinél megtalálták az ékszereket és a pénzt. Inorovic Lenkát harminc napi elzárásra ítélték és kitiltották Beogradból.

— **A magyarországi rabbikat nem engedik be Csehországba.** Prágából jelentik: A Venkov közli, hogy az utóbbi időben szlovenszkoí és ruszka-krajnai zsidó hitközségek több ízben hívtak meg egyházukba magyar rabbikat, akik aztán Cseho-Szlovákiában a magyar irredentát ápolták. Legutóbb az eperjesi zsidó egyházközség megválasztotta dr. Goldberger Izidort a hitközség főrabbiává Magyarországról, de nem foglalhatta el állását, mert a kassai zsupán megtiltotta, hogy átlépje a határt.

— **A »Nyugat« kettős száma.** Ignotus megható emlékeztetése Bródy Sándorról, Szomor Dezső »Levelek egy barát-nőmhöz« című új művének első levelei a »Nyugat« augusztus 16-iki új, kettős számának különös érdekességei. Ez a szám közli Kassák Lajos regényes önéletrajzának befejező részét, továbbá Nagy Lajos és M. Pogány Béla elbeszéléseit, Gellért Oszkár, Lányi Sarolta és Török Sophie verseit, Gyergyai Albert portréját Schöplín Aladarról, Füst Milán, Babits Mihály, Kosáryné Réz Lola, Lengyel Menyhért, Tersánszky I. Jenő és mások cikkeit. A kötetnek is beillő kettős szám ára 50.000 magyar korona.

— **Tettenért tolvaj.** Noviszadáról jelentik: Juhász István noviszadi suhancot rajtakapták, amint az Örmény utcában egy autóról le akarta szerelni az értékesebb részeket. Juhászt bekísérték a rendőrségre, ahol letartóztatták.

— **Súlyos autószerencsétlenség Karlsbádból.** Szombaton reggel súlyos autószerencsétlenség történt a Karlsbad melletti Sollmus falu határában. A szerencsétlenségnek három áldozata van és pedig: dr. Kasper, a prágai vasipari társaság igazgatója, továbbá Sedlakowa, az ismert nevű színész és a gépkocsí sofförje. A sofför szörnyen halt. Kasper és Sedlakowa nagyon súlyos sérüléseket szenvedtek.

— **Új telefondíjszabás.** A telefon előfizetési és hitelezett beszélgetési díjak fizetésére vonatkozólag 36.951. sz. alatt rendelet érkezett a postaigazgatóságtól a subotici postahivatal főnökéhez, amely ezeknek a díjaknak fizetését új módon szabályozza. A hitelezett beszélgetésekre eddig érvényes szabályokat hatályon kívül helyezi a rendelet és elrendeli, hogy minden telefon-előfizető, aki hitelre folytat interurbán telefonbeszélgetést, köteles a beszélgetésekért járó díjat közvetlen a postahivatalban, a telefon-osztályvezetőnél, befizetni, minthogy ezentul a postahivatal nem küld pénzeszedőt a felekhez. A rendelet — a felek kellő tájékozása céljából — felhossa azt a példát, hogy ha például egy félnek tízezer dinár letéje van a postánál és ennek az összegnek háromnegyedrészt már kimerítették a beszélgetések, akkor köteles a fél a hétezeröttszáz dinár beszélgetési díjat, a postahivatal felszólítására, még azon a napon a postahivatalnál lefizetni és amennyiben ezt tenni elmulasztaná, nem kap többé kapcsolást. A lejárt félévi előfizetési díjat a felek tartoznak az utolsó hónap 20-án — de legkésőbb — 28-ig lefizetni, aki ezt elmulasztja, ugy a legközelebbi hónap elsején már nem kap több kapcsolást. A postafőnökség ezentul kéri a feleket, hogy a hivatal nehez feladatának könnyítése végett pontosan tartsák be a rendelet utasításait, nehogy a hivatal kénytelen legyen egyes feleknek megtagadni a kapcsolást. Arra is figyelmezteti a főnökség a feleket, hogy e tekintetben minden közbenjárás eredménytelen és csak a hivatalfőnökség főlősleges zaklatása. Azok a felek, akik nem tudják, hogy mikor jár le a félévi előfizetési terminus, hívják fel a 493-as telefont és kellő tájékozást kapnak.

— **Időjárás.** (Popovics György közoktatásügyi inspektor jóslata.) Az idő változatlan, állandó marad.

— **Gyilkos autó egy bécsi gyalogjárón.** Bécsből jelentik: Vasárnap Hernalsbán a Jörgerstrassen egy automobil, melynek féke felmondta a szolgálatot, felszaladt a gyalogjáróra, ahol néhány ember csoportban állott. Hárman a kerekek alá kerültek és közülük egy Hojski Mária nevű munkásnőt holtan huztak ki, egy varrónő és egy hivatalnok súlyosan megsebesült. Ha idejében ott nem teremnek a rendőrök, akkor a vigyázatlan soffört agyonverte volna az összecsdült felháborodott tömeg.

— **Füredi lopások Sentán.** Sentáról jelentik: A sentai strandon mindgyakoribbá válnak a kabin-lopások. Legutóbb ismeretlen tettesek hat bezárt kabint törtek fel, amelyekből egy ezüst cigarettatárcát és nagyobb összegű pénzt vittek el. A rendőrség erélyes nyomozást indított.

— **Szerencsétlenség a pálinkafőzésnél.** Petrovoszeléről jelentik: Becce Zoltán és Tözsér István vendéglősök egy pénzügyőr jelenlétében frissen főzött pálinkát töltöttek át hordóba. A meleg pálinka az erjedés következtében szétfeszítette a hordót és a forró kazánra csurgott, ahol meggyulladt. Becce vendéglős karján, a pénzügyőr pedig egész testén súlyos égési sebeket szenvedett, míg Tözsér Istvánnak a forró pálinka mindkét szemét kiégette, úgy hogy megvakult. Kórházba szállították, ahol másnap belehalt sérüléseibe. A szerencsétlenség ügyében a vizsgálatot a rendőrség megindította.

— **Amerikába utazott a walesi herceg.** Londonból jelentik: Vasárnap délután a walesi herceg Southamptonban a »Beren-garia« fedélzetére szállott, hogy New-yorkba utazzék. A trónörökös hivatalos látogatást fog tenni Washingtonban Coolidge elnöknel, majd Long Izlandre megy, hogy részt vegyen a brit-amerikai pólmérkőzésekben és azután kanadai állattenyésztő gazdaságában fog hosszabb időt tölteni. Csak a washingtoni hivatalos látogatás idején fog szerepelni a walesi herceg mint Nagy-Britannia trónörökösé, különben a legszigorubb inkognitóban tartózkodik Kanadában.

— A chicagói ügyész halálbüntetést kér Frank gyilkosaira. Chicagóból jelentik: Az amerikai közönség óriási érdeklődése mellett tárgyalják napok óta Frank amerikai milliomos meggyilkolt fiának büntetését. A tárgyalás befejezéséhez közeledik. Az ügyész rablással, gyilkossággal és szöktetéssel vádolja Lobb és Leopold vádlottakat és mind a kettőre halálbüntetést kért. A két vádlott feszült figyelemmel hallgatta az ügyész beszédét és az ügyész egy-egy kitételénél hangosan fölkacagtak.

— A noviszadi kereskedelmi és iparkamara ülése. Noviszadról jelentik: A kereskedelmi és iparkamara a kereskedelmi Lloyd-egyesület bevonásával hétfőn értekezletet tartott, amelyen afelett tanácskoztak, hogy a beogradi export konferencián milyen előterjesztéseket tegyenek. Az értekezleten elhatározták, hogy főképp a vám eljárás meggyorsítását fogják követelni. A beogradi konferencián a noviszadi kereskedelmi és iparkamarát, valamint a kereskedők egyesületét Milosavljević Krszta kamarai elnök, Ifković György alelnök és dr. Petrović Brankó tőzsdei vezértitkár fogja képviselni.

— Visszavonták a följelentést Paczolai Erzsit ellen. Budapestről jelentik: Ismeretes, hogy a rendőrség néhány nappal ezelőtt letartóztatta Paczolai Erzsit magánhivatalnokként, aki a Brust Dávid cégnél több mint 60 milliót sikkasztott csak azért, hogy a vőlegénye lőversenyezhesen. Megirták a lapok azt is, hogy a rendőrség Paczolai vőlegénye öngyilkosságot követett el. Paczolai Erzsit a rendőrségtől átkiszérték az ügyesség fogházába, ott azonban vasárnap délelőtt megjelent a Brust Dávid cég képviselője és Paczolai Erzsit ellen a följelentést visszavonta. Az ügyesség ennek folytán elrendelte Paczolai Erzsit azonnali szabadlábra helyezését, mert az alkalmaztatási viszonyról fogva a büntető eljárás csak magánindítványra folytatható és mert ezt az indítványt visszavonták, Paczolai Erzsit ellen még az eljárást is megszüntették.

— Vakok kongresszusa. Bécsből jelentik: A vakok negyedik egyetemes kongresszusán 14 országnak száznál több kiküldöttje vett részt. A vakok különböző s az egész világra kiterjedő intézményei beszámolnak elmúlt évi munkásságukról. A sok érdekes újítás során a vakokra igen nagy jelentőségű egy ismertetőjel elfogadása. A külföld nagyobb városaiban, sőt egész Svájcban használatos ismertetőjelet nagyforgalmu helyen egyedüljáró vakok számára általános elfogadásra ajánlja a kongresszus (sárga alapon három sötét folt, ami a nemzetközi gépkocsiforgalomban is a „megállj!”). Új olvasógépről, írókészülékről, tájékoztatói segédeszközökről számolnak be különböző országok képviselői. Egységes megállapodásra jutnak a különféle nemzeti nyelvű szavaknak pontírásban való szabatos jelölésére. Élénk érdeklődés mellett megtartott két hangversenyen mutatták be világtalan művészek képességeiket.

Ami Önnek kell, az — Elsáflud! Ez az igazi házi szer, mely megszünteti fájdalmait! Próbaküldemény 27 dinár. Feller V. Jenő gyógyszerész. Stubica-Donja. Centrál 185. sz. (Hrvatska).

— Kommunisták és rendőrök harca Grácban. Grácban jelentik: A kommunisták vasárnap tiltakozó gyűlést tartottak a sulyos városi és tartományi adók ellen. A rendőrség nagy készenléttel vonult ki és fel akarta oszlatni a gyűlést, mert a szónokok féktelenül izgattak. A kommunisták megtámadták a rendőröket, akik a leglámásabb 19 vezetőt összefogdoszták és bekisérték a rendőrségi fogházba. A tömeg utánuk ment, hogy kiszabadítsa a foglyokat, mire harc fejlődött ki, a kommunisták lövöldöztek, de végre is a fülérben lévő rendőrség szétverte a támadókat és további tizenkét kommunistát letartóztattott.

— Romániában letartóztattak egy magyar festőt. Kolozsvárról jelentik: Egymáshoz láncolva Páll István festőművész és egy albán lőtolvaj érkeztek legutóbb rendőri kísérettel Bukarestből a kolozsvári rendőrségre. Páll István, akinek nagyszerű kiállítása volt tavaly Aradon, azért utazott Bukarestbe, hogy ott valami elfoglaltságot találjon. — A Nemzeti Színház technikai igazgatójával tárgyal, majd Cantacuzino építésznél vállalt alkalmazást, amikor az a szerencsétlenség érte, hogy zsebéből az írásait kilopták. Jelentkezett a kerületi rendőrségen, ahol feljelentést akart tenni a tolvaj ellen, de legnagyobb meglepetésére letartóztatták és mint igazoló írások nélküli idegennek, elrendelték kitoloncolását és vasraverve Kolozsvárra hozták. Páll István egyike volt a kecskeméti művésztelep lakóinak. A sziguranca Páll Istvánt Aradra küldi, ahol — állítása szerint — ismerősei igazolni fogják és ellapott írásainak másolatait a rendőrség ki fogja adni.

— A szociáldemokrata párt háboruellenes gyűlése. Budapestről jelentik: A Magyarországi Szociáldemokrata Párt vasárnap délután a Vasmunkásszövetség Thököly-uti székházában háboruellenes nőgyűlést tartott. A gyűlés előadói Horváth Katica és Knur Pálné, a szociáldemokrata párt vezetőségének tagjai voltak, akik a szövetség tanácskozó termétszűfőlásig megtöltő hallgatóság előtt mutattak rá a világháború súlyos politikai és gazdasági következményeire. Ugyancsak háboruellenes gyűléseket tartottak a vasárnapi nap folyamán a vidék nagyobb városaiban is. Ujpesten Várnai Dániel, Salgótarjánban Pikler Emil, Pécsen Esztergályos János nemzetgyűlési képviselők, Miskolcson Bíró Dezső, Hosszúhetényen Csillag Ferenc mondtak beszédeket a háború ellen.

Őszi és téli ujdonságaim megérkeztek. Risztics nőiszabó, Somborska ul. 1. Uyanott tanuló-leányok felvétetnek.

Dr. Klein Endre szülész és nőgyógyász-specialista, a gieseni nőgyógyászati klinika volt asszisztense, külföldről hazaérkezett és rendel újból Suboticán. Senčanski (Zentai) put 12. szám alatt délelőtt 11—12-ig és délután 2—4-ig. Telefon 236.

Artisztikus gyermekfényképek Reményi-nél.

Dr. Z. Fekete László felgyógyulva, rendel Zagrebačka (Pázmány) ul. 14. d. e. 8—10, d. u. 3—5 és d. e. 10—11-ig a Dr. Sántha-szanatóriumban.

Ezt használja minden háziasszony!

Menetrendváltozás a Novisad-Vukovár helyi hajóközlekedésben. Augusztus hó 17-től a „Napred” gőzös a novisad-vukovári vonalon és vissza naponta, tehát hétfőn is közlekedik szerda kivételével. 6109

SPORT

A palicsi teniszverseny. Vasárnap fejeződött be Palicsra a több nap óta tartó teniszverseny a vendégjátékosok fölényes győzelmével. A helybeli versenyzők már az előmérkőzések során kiestek; bizonyoságot tettek arról, hogy még sokat kell fejlődniök, amíg akár csak háziversenyeken is résztvehetnek. A női egyes-versenyt a novisadi Hadzsi Olga nyerte, aki legerősebb ellenfelét, Lichtneckertné (Budapest, MAC) 6:2 és 6:4 arányban biztosan verte. A férfi egyes-versenyt Balázs István (Beckerek) nyerte erős és sokszor izgalmas küzdelem után Nedics (Beograd) ellen 6:0, 3:6, 6:3 arányban. A női egyes handicapet Strassburger Klári (Subotica) nyerte győnge ellenfelek ellen. A férfi páros-versenyt a beogradi Nedics-Flaman-pár nyerte Baláss-Kriszthián ellen. Flaman meglepően jó volt, különösen a hálónál, míg Kriszthián várakozáson aluljászott. A palicsiak nem játszottak szerepet a versenyben. A vegyes páros-handicap-et a Flaman-Hadzsi pár nyerte.

Sombori Amateur-Sental AC 1:0 (0:0). A sombori csapat csak nagy erőfeszítés árán tudta megszerezni a győzelmet a lelkesen játszó sentai csapat felett. A mérkőzést Szegedinszki (Subotica) vezette.

A Kulai AC Sental. Sentalról jelentik: A Kulai AC csapatát augusztus 31-én a Sental AC látja vendégül.

A Budapesti másodosztály bajnokság eredményei. »33« FC—UTSE 2:2, BAK—UMTE 2:0, Husiparosok—EMTK 1:0, Föv. TK—MAC 1:1, KTE—KAOE 1:0, TTC—ETC 4:1, Ékszerészek—Postások 1:0.

A Szombori Amateur budapesti tréner. Szomborból jelentik: A Szombori Amateur négy hétre leszerződött trénernek Weinberger Jánost, az FTC egykori kitűnő játékosát.

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai 1924. augusztus 25.

Zürich 6.55.
Berlin: deviza 51.9—52.1, valuta 51.3—51.5.
Bécs: deviza 872—876, valuta 869—875
Prága: deviza 41.80—42.30, valuta 41.70—42.20.

Zürichi tőzsde, augusztus 25-én. Páris 28.70, Beograd 6.55, London 23.97, Newyork 534, Brüsszel 26.65, Milano 23.575, Berlin 27, Prága 16, Budapest 69.50, Bukarest 24.775.

Beogradi tőzsde, augusztus 25-én. Páris 739, London 363—363.50, Milano 355—357, Newyork 80.75—80.90, Genf 1517—1518, Prága 241—242, Bécs 0.1130—0.1137, Bukarest 37.75.

A budapesti Nemzeti Bank hivatalos jegyzése, augusztus 25-én. Zárlat: Bukarest 357—360, Milano 3394—3411, Newyork 768.90—772.90, Páris 4130—4160, lei 357—360, lira 3394—3416, dollár 76390—76950

Novisadi terménytőzsde, augusztus 25. Lanyha irányzat mellett mérsékelt forgalom. Buza 360—365 dinár, árpa 345—350 dinár, zab 280—285 dinár, tengeri 285—290 dinár, bab 480—490 dinár, liszt 0-ás g. g. 588—595 dinár, 0-ás g. 575—585 dinár, 2-es 525—530 dinár, 5-ös 475—480 dinár, 6-os 425—435 dinár, 7-es 375—385 dinár, korpa 195—200 dinár, kender 2200—2300 dinár.

Sental gabonaárak. Buza 355, árpa 320, zab 270, bab 450, tengeri 275, muhar 350, repce 600, köles 350. Irányzat lanyha.

Budapest, augusztus 25. Gabonatőzsde. A terménytőzsdén nehezen alakult ma ki az üzlet. Nyitás után egy órával még nem volt üzlet gabonafélékben. A kínálat győnge, a vételkedv is hiányzik, a malmok nem vásárolnak. 400.000 K-val kínálják a tiszavidéki búzát budapesti paritásban, pénzajánlat 392.500—395.000 K van rá. A Tiszavidéken 370—375.000, a Hajduságban 365.000 K-ért is kínálják a búzát feladóállomásról métermázsánként.

Rozsban élénkebb a kínálat, mint búzában, budapesti paritásban 330—335.000 koronát kérnek rozszért, a dunántúli rozs métermázsája 320.000 korona.

A takarmánycikkkel piaca is lanyha, kivéve az árpát, amely szilárdan tartott. Sörárpáért 500—520.000 koronát is fizettek feladóállomásokon, jó minőségű takarmányárpát tiszavidéki állomáson a tőzsdeidő elején 420.000 koronával vásároltak.

Zab iránt alig van érdeklődés, tavalyi zabot 390—395.000 koronával kínálnak.

Tengeriért Budapesten a tőzsdeidő elején 390.000 koronát kérnek, bácskai állomáson 352.500 koronát fizettek a morzsolt tengeri métermázsájáért. Csöves tengeri novemberi szállításra 170—175.000 korona.

A liszt piac üzletelen. Sem a belföldön, sem a külföldön nem lehet elhelyezni lisztet.

A tőzsde tanács hivatalos árjegyzése: 76 kg-os tiszavidéki buza 385—390.000, egyéb 382.500—387.500, 78 kg-os tiszavidéki 392.500—397.500, egyéb 390.000—395.000, rozs 322.500—325.000, takarmányárpa 390—420.000, sörárpa 470.000—500.000, tavalyi zab 385—395.000, új zab 350—360.000, repce 630—650.000, tengeri 385—390.000, korpa 235.000—240.000

Budapest, augusztus 25. Értéktőzsde. A tőzsde hangulata nyomott. Nincs üzlet. Kisebb áremorzsolások. Tőzsdezárlat (ezer koronában):

Bankok: Angol-magyar 44.5, Bosny. agrár 55, Földhitelb. 264, Hazai 150, Szlavon jelz. 56, Lloyd 8.25, Magyar hit. 565, Osztrák hitel 190, Jelzáloghitel 114, Leszámitoló 76, Olaszbank 21.5, Keresk. bank 1230. — Takarékpénztárak: Belvárosi 27, Egyes. föv. 122, Ált. takaréki 135, Mektár 195, Pesti háza 3600. — Biztosítók: I. Magy. Bizt. 8500, Fonciére 185. — Malmok: Back-malom 53. — Bányák és téglagyárak: Beocsini 1000, Drasche 200, Magnezit 1975, Aszfalt 64, Ált. köszénb. 2975, Salgó 570. — Nyomdák: Athenaeum 120, Franklin 76, Globus 26. — Vasművek és gépgyárak: Gróf Csáky 13.25, Gazd. gép 142.5, Fegyver 1350, Ganz Dan. 2800, Ganz vill. 1400. — Különte vállalatok: Ált. gázizzó 9.5, Ált. légszesz 525, Bárdi 14, Baróti 2.4, Bóni 60, Déli cukor 510, Izzó 650, Papir 41, Rőzvényserf. 291, Temesi szesz 180, Fővárosi 41, Cukor 2575, Östermelő 215, Mezői. cukor 203. Faipari vállalatok: Mercuria 2.2, Guttmann 1175, Ofa 520, Nasic 1250. — Közlekedési vállalatok: Adria 1015, Közúti 45, Déli vasút 58, Mfr 255, Nova 148, Államvasút 460, Tröszt 134.

Chikagói gabonatőzsde. Buza 60 librás szept. 128, 60 librás decemb. 128, 60 librás májusra 183. Tengeri 56 librás szept. 118, 56 librás dec. 105, 56 librás májusra 106. Zab 32 librás szept. 47, 32 librás decemberre 50. Rozs 56 librás szept. 85, 56 librás decemberre 90.

Newyorki gabonatőzsde. Buza őszi vörös 60 librás 198, Buza őszi kemény 138. Tengeri 46 librás 128, Liszt sp. w. cl. 196 librás 575(625). Az irányzat alig tartott. Az árak estek.

VASHORDÓK spiritusz és benzin részére, bevált kivitelben, minden nagyságban kaphatók MELKUS KAROLY NOVISAD, a selyemgyárral szemben. 6284

MARIOLA ARCKRÉM NAPPALI HASZNÁLATRA ARCPOMÁDÉ ÉJJELEI HASZNÁLATRA ZETA a legkitűnőbb arcápoló szerek ARCPUDER HÁROM SZINBEN

NYILTTÉR.

Filip Buzaš kr. sudski izvršitelj u Subotici.

Izvrš. br. 357—1924.

Dražbena objava.

Potpisani sudski izvršitelj na osnovu §-a 102. zak. čl. LX. od 1881. objavljuje, da se usled odluke broj 1175. subotičkog sreskog suda, a u korist ovrhovodioca firme Basch i Vig zastupanog po advokatu dru Jakovu Fischeru iz Subotice radi namiranja tražbine od din. 1916 i pripadaka prodati na javnoj dražbi pokretnine opisane u zapisniku plenidbe na broj Gm. 3037—1924. i procenjene na din. 2950 polmence: nameštaji i stružnica.

Dražba će se održati dana 4. septembra 1924. u 9 sati u Subotici V. krug Krekova ulica kućni br. 6. Kupac je dužan odmah isplatiti cenu i preuzeti kupljeni stvar (§-a 107. i 108. zak. čl. LX. od 1881.) Subotica, dne 18. avgusta 1924.

Flip Buzaš, kr. sudski izvršitelj.

6358

Kereskedők és ügyvédek figyelmébe!

Van szerencsénk közölni a kereskedő és ügyvéd urakkal, hogy irodánk bármely beográdi vagy vidéki lapba felyesz és elhelyez hirdetéseket. Különösen ajánljuk, hogy a „**Službene Novine**“ részére szánt hirdetményeket sziveskedjenek irodánknek beküldeni, minthogy a közvetlenül a — Službene Novine részére küldött hirdetések igen gyakran csak hónapok után közöltetnek. A nekünk beküldött hirdetéseket a legrövidebb idő alatt megjelentetjük. Irodánk elve a szoliditás és pontosság.

Reklam-Biro Igazgatósága
Beog ad, Knez Mihajlova 11.

6248

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a Tomin és Jovanović divat- és rövidáru üzletet a mai nappal átvettem és hogy — volt társam — Tomin úr a cégből kilépett.

Egyben kijelentem, hogy a mai naptól kezdve csakis az általam rendelt árukért vállalom felelősséget.

Novi-Bečež, 1024. augusztus 10.

6362

Dragomir Jovanović

Árverési hirdetmény.

Žedniken folyó hó 27-én az állomással szemben egy 8 HP Máv. gyártmányu fiatal cséplógarnitúra önkéntes árverésen eladatik. 6186

A čantaviri izr. hitközség a nagy ünnepekre keres egy jóhangu kisegítő előlmádkozót.

Fizetés megegyezés szerint. Ajánlatok alulírott elnökhöz intézendők.

Beer Lajos elnök.

6299

Wilhelm Reindler
vágó ló bizományos

Wien
St. Marx Kontmar antage

6349

Autogénforrasztás

15 évi gyakorlattal, mindenemű erőgépek töréseit — (u. m. motorfelek, tartók, tengelyek) vagy bármiféle komplikált törések forrasztását felelősséggel végzem.

Kívánatra vidékre személyesen kimegyek.

FEHÉR ANDRÁS
Novisad, Sibinjani Jankó (Hunyadi ul.) 26.

Budapesti Piatnik
játékkártya

magyaréskaszinó, gyári árban kapható a

„Deniko“ trafikban.
Szállít vidékre is utárvét mellett

6108

TRAFIKANT GÁBOR
ELŐNYAJÁNLATA

Telefon 4-65. SUBOTICA Telefon 4-65.

„ZORKA“

Első Jugoszlávai Vegyipar R. T. képviselőjében,
Sósav, Kénsav, Accumulatorsav,
Rézgalic, Vaszgalic, Glaubersó,
Calcionalt Sulfat

„SHELL-COMPANIE“ képviselőjében:
„SHELL“ gépolaj, „SHELL“ hengerolaj,
„SHELL“ padlóolaj, „SHELL“ nyersolaj (motorolaj)
„SHELL“ benzín, „SHELL“ petroleum.

PRÓBASZÁNTÁS

Értesitem az érdeklődőket, hogy folyó hó 27-én, szerdán 9 órakor

FORDSON TRAKTORRAL

Rajčić József ur pačiri-uti szállásán próbaszántást végzünk, melyre az igen tisztelt gazdaközönséget van szerencsém tisztelettel meghívni.

KLEIN GÉZA, SUBOTICA

Telefon interurbán 55.

Weitzenfeld és Társa

Alapítva: 1902. Subotica Telefon 190 sz.

Távíratcim: Kenderipar. Iroda: Városi bérpalota

Telep: Sentaí pnt.

MOQUETTE-, GOBELIN- és SELYEM
BUTORHUZATOK
PATENT ROLETTA RUDAK

AJÁNL: LÓPOKRÓCOT, TŰZOLTÓ- és KERT TÖMLÓKET, UJ LISZTES, GABONÁS, GYAPJU-, TOLL-, KOMLÓ- és SZALMAZSÁKOKAT, MATRAC- és ROLETTA SZÖVETEKET JUTÁBÓL és LENBÓL, MINDENMŰ HÁZIVÁSZNAT, ZSINEGET, KÖTELET és HEVEDERT

PONGVAELADÁS és RÖLCSÖNZÉS

A gróf Csekonics uradalom Juliamajor, Nemačkacrnja, Bánát, KERES vámörlő malma részére szakképzett

molnársegédet

Ajánlatok a fizetési igények megjelölésével, bizonyítványokkal felszerelten Nemačkacrnjára küldendők. 6286

„ATLAS“ d. d. butargyár, Novisad,

a gyár átalakítása miatt jelenlegi hálószoza és ebédülőbutorkészletét előállítási áron eladja nagyban és kicsinyben elsőrendű kivitelben. 6095

Nagyobb mennyiségű

FAJALMÁT

ajánlunk, vagontelekben, ab ČAKOVEC vasuti állomás.

OBRTO : TRGOVAČKO D. D. ČAKOVEC (Medjumurje) 6256

SZŐNYEGET

ne vásároljon addig, míg meg nem tekintette a sarajevói állami szőnyegműhely készítményeit a **KURIR** műkereskedésben Subotican Milekics palota. Elsőrendű készítmények! — Feltűnő olcsó árak!

Borpréseket és szőlőzuzókat

a legolcsóbban szállít az

Osijeki vasöntőde és gépgyár r. t. Osijeken

Vezérképviselőt a Vojvodina részére:

MAVRO HEINRICH

NOVISAD, Temerinska 9. Telefon 416.

4235

BLAU és LUKÁCS

ELEKTROTECHNIKAI GYÁR

BUDAPEST

Vojvodnai vezérképviselőt és gyári főlerakat

„VOLTA“ műszaki és villamossági r. t.

Veliki-Bečkerek.

NAGYBAN és KICSINYBEN

A JÁNLUNK:

Magánjáró átalakításhoz való acél és vasöntvényeket

DEBRECENI GÉPGYÁRI

Ekéket, Szecskavágókat, Rőpavágókat, Járgányokat, szénagyűjtőket, vetőgépeket és

különféle gazdasági gépeket

KÖRTING MOTOREKÉT

MÜTRÁGYÁT

SCHUMACHER RUDOLF FIAI
STARI-BEČEJ

S. AD. ENGL, SUBOTICA (SHS)

Engross Telefon 815. Detail Petrogradska ul. 3. Jelašićeva ul. 2

VARRÓGÉP KERÉKPÁR MOTOKERÉKPÁR

Állandó nagy raktár a legjobb gyártmányu német gépek és gépalkatrészekben. Győződjenek meg olcsó áraitól. Vásárlás nem kötelező. Részletfizetésre is vásárolhat.

WEISZ JENŐ
kefeárugyára

Subotica, Telefonsz. 188.

KITŰNŐ MINŐSÉGŰ VERSENYEN KIVÜLI KEFE, ECSET, SEPRŐ, MALOMKEFE GYÁRTMÁNYAIT

LEVELEZÉS
Egy csinos, szegény leányt boldoggá tennék ki nyugodt és gondtalan életre vágyik. Levelek „Beccsületes” jellegre a kiadóhivatalba. 6376

ELADÓ BIRTOK BEOGRADBAN
A birtok a katonai akadémia-senjaki villamosvonal mentén fekszik. A birtok kiterjedése 4000 m². A birtokon uriház szilárd anyagból, fürdőszobával, vízvezetékekkel, telefontal, villanyvilágítással, gyönyörű terrazzsal. A telek 3 uccára szól. Gyönyörű téliold kerttel, portmentes helyen. Kiválóan alkalmas családi háznak, szanatóriumnak, gyárnak vagy raktárnak. A telek adómentes és a vételár részletekben is fizethető.
Felvilágosítással szolgál:
BIRO-REKLAM BEOGRAD
Knez Mihajlova 11. 6328

FOGLALKOZÁS
Tanítónő, középkorú, beszél magyarul, németül és szerbül. Állást keres gyermekekhez szeptember hóra. Cim „Okleveles” Padina posta Bánát 6367

STENICIN
a legbiztosabb hatású **POLOSKAIRTÓ**
Készítés egyszerű. Kapható Landaper Drogeria Subotica

Fényképesszégéd, ki a negatív retuschban elsőrangú, azonnali belépésre kerestetik. Lengyel Géza műtermébe Subotica. 6346

Utazó kerestetik gyarmatáru szakmából, aki Szlavonia és Vajdaságban be van vezetve, fixum és jutalék mellett. — Ugyanott Jugoszlávia minden nagyobb városában ügynökség állítatik fel. — Ajánlatok „Teaimport” jellegre Djuro Weisz Osijek, Kolodvorska 54 alá kéretnek. 6368

Főmolnárt
kerestünk azonnali belépésre 4 vagon napi teljesítményű modern automatikus malomba. Csak oly elsőrendű, lehetőleg nőtlen szak-erők küldjenek német vagy szerbül irt ajánlatokat, akik képesek ily üzemet önállóan vezetni. — Cim: **Novi Parni Mlin Sremska-Mitrovica** 6360

Szakképzett molnársegéd állást keres. — Ajánlatot „Molnársegéd” jellegre a kiadóba kér. 6369

KORONA KÉRITŐ és TINTÁK
a Müller Testvérek budapesti vegyészeti gyár világhírű gyártmányai újlag beszerezhetők
Vojvodinai kizárólagos képviselő
STEINFELD ÖDÖN SOMBOR 6367

Segédkönyvelő (férfi vagy nő), kinek kimutathatólag a könyvelésben gyakorlata van, felvétetik egy helybéli nagykereskedő cégnél. Írásbeli ajánlatok »Pontos munkaerő« jellegre a kiadóba kéretnek. 6333

APRÓHIRDETÉSEK
Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és címszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Állatkeresők az apróhirdetési díj felét fizetik. Előfizetési díj havonta 45 din., negyedévre 135 din. Kérdésekben válasz közzétételre készen állunk.

KÉS-, OLLÓ-, BOROTVA-ÉLESÍTÉS FÉMTÁRGYAK NIKKELEZÉSE
TENNER optikus és orvosi műszerésznel **SUBOTICA, Kr. Aleksandra ulica 11. 5529**

16-20 HP Hoffher-féle 3 éves traktor, gyári magánjáró szívógázmotorral, 42 colos cséplőgéppel, elevátorral együtt eladó. Száma 68534. Bercsenyi János Temerin. 6356

Nyugalmazott községi jegyző, kereskedelmi érettségi és jegyzői tanfolyam végzettséggel, szerb, német, magyar, román nyelvvel megismerve, megfelelő állást keres. Cim a kiadóhivatalban. 6322

Már most
megrendelheti vagy előjegyezheti gyermeked számára a szükséges **tankönyveket, író- és rajzszerkeket**
Heumann Mór
Subotica, Jelašićeva u. 1
Alapított 1881. évben.
Pontos és gyors kiszolgálás
Jutányos árak! 6062

Speciell fehérnemű varrónőt keresek, Dr. Schmidtne Palics, Linzer-villa. 6372

Vas- és fémöntvényeket
gyárt, nikkelez és galvanizál:
KRAUSZ VELIKI-BECSKEREK,
a törvényszéki palota mellett.
TELEFON 329 760

Kinderzärtnerin absolut verlässliche Person wird per ersten Oktober gesucht. Mit Jahreszeugnissen bevorzugt. Erstklassiger Posten, gute Behandlung, gute Bezahlung. Adresse in der Administration. 6313

21 ker. lánc srbo-brani elsőrendű szántóföld, szállással haszonbérbe adatik. Részletekben Dr. Mogin Slavko novisadi ügyvédnél. 6357

Önálló idősebb villanyszerelő
községi hálózat fenntartására és berendezések készítésére állandó alkalmazásra **felvétetik.**
Ajánlatokat **Dr. Szántó Miklós Sombor** továbbít. 6268

Gyermek-gondozónő egy éves gyermek mellé, szolid, megbízható kerestetik. Ajánlatok „Megbízható” jellegre a kiadóba. 6238

Kertész családot, megbízható józant, ki a kertészet minden ágához és a méhészethez is ért, keresek őszi belépésre felesnek villakertembe, Kényelmes lakás állandó alkalmaztatás. Bizonyítványmásokkal ellátott érdeklődéseket „Kertész” címen a kiadóba 6233

Deutsche Erzieherin mit Klavierkenntnis wird zu einem 7 Jährigen Mädchen gesucht. Offerte an Lessich Papierhandlung Staribecei. 6320

VÉTEL-ELADÁS
KISS ZÁLOGINTÉZETE
mindenféle értéktárgyakra kölcsönt ad. Zálogból visszamaradt tárgyak állandóan olcsón eladók. I. Bogovičeva (Kinizsi) ulica 6276

Szobafestőknek! Összes jókarban levő szobafestő és mázólo szerszámaim más vállalat miatt eladom. Értekezhetni velem ünnepnapokon Vizmeg Mihály — Senta (volt Petőfi) Lazarevića ul. 34. 6365

Veszek használt, könnyebb súlyu iparvágány-sínt 700-800 folyóméter hosszban. Cim a kiadóban. 6364

Cserépkályhák
és tüzhelyek átrakását javítását, meteor kályhák shamot bélelését, legszakoszerűbben jutányos árban készít:
Takács Mihály
cserépkályhás
Rudičeva ulica 1. szám
Új cserépkályhák olcsó árban kaphatók.

MÉHÉSZET
jövedelmező, nagyobbarányu és mintaszerű, aggasztó tördöttség és betegeskedés miatt eladó. Leltárral készséggel szolgál Lencz Géza Subotica, Segedinski vinograd. 5810

Ház eladó 45.000 dinárért. II. Kriva ul. 35. 5338

Ebédlőszőnyeg. perzsát, smyrnát vagy mobbát 4x5 méterest keresek megvételre. Cimeket a kiadóba kér. 6301

Elsőrendű használt **boroshordók**
lager és transport **eladók.**
Érdeklődni Frankopanska 1 6205

Fakereskedésnek alkalmas lakóház nagy udvarral eladó, esetleg kiadó a Senta-uton. Cim a kiadóban. 6182

Eladó kis kocsit 4 kerekes teherhordásra alkalmas. — Megtekinthető minden d. u. 2-4-ig Bogovičeva ul. 6. 6276

Zongorát, pianinót, öthónapos részletfizetési feltételek mellett kaphat mindenk. Rendkívül nagy választék új angol és bécsi szerkezetű, valamint átjlesztett zongorákban. Kain hangszeragykereskedő Subotica, városi székház.

Ingyen minden vásárlónak egy divatos sapka, aki ruhaszükségletét Földes Samu ruházletében Suboticán (Narod-kávéház mellett) vásárolja. Reklám áramai következők: Esőköpenyek D 450, férfiföltény D 650-tól, Raglán 600 D. Bőr kabát 1100, Nőkabátok 600 Din.-tól, Gyermekekruhák, leányköpenyek minden árban kiscinyben és nagyban.

Jókarban levő butorok eladók. Bene Sudarevičeva (Bercsenyi-u.) 35. 6260

KÜLÖNFÉLE
Butorozott szoba kiadó konyhaszükséglettel. VI. kör Stipe Grgića ul. 17. 6367

Kiadó különbejáratu modern utcai szoba vasut közelében, irodának különösen alkalmas. Cim a kiadóban. 3668

Iskolaévre 1-2 diákfiu vagy leány teljes ellátást zongoratanítás használattal kaphat, Ehrenfreund Subotica, Jelašićeva u. 7.

Teslicai Retortia Faszén
Bácskai vezérképviselet:
Ludwig Hubert Novisad
Željeznička ulica 19 3667

Butorozott szoba kiadó és azonnal elfoglalható. Cim: Grün-féle cipészüzlet, Ciril i Method trg. 6287

Péküzlet lakással 4 évre kiadó. Papp Pál Mali-Idjós (Topoi járás) 6261

Lakást keresek 1 esetleg 2 szoba és konyhával. — Cimeket a kiadóhivatalba kérek. 6726

COSULICH LINE
Split, hazai kikötőből Santosba (Brazilla és Buenos Airesbe (Argentina) közvetlen utazás)
BELVEDERE

naftafűtésre berendezett gőzhajóval, amely a spliti kikötőből indul f. év **SZEPTEMBER HÓ 11-ÉN**
Az utasok csak fedélközben utazhatnak harmadik osztályu és jobb 3-ik osztályu kabinokban. — Az utasok Zágrebből indulnak **SZEPTEMBER HÓ 6-ÁN**
Mindennemű utmutatást azonnal és díjtalanul ad Cosulich Line SHS. királyság vezérügynöksége **J. G. DRAŠKOVIĆ ZAGREB** vagy **Cosulich Line veliki becskerekeli ügynöksége, Kralja Petra trg. 4. sz.**

A VII. BÉCSI NEMZETKÖZI VÁSÁR
1924. SZEPTEMBER 7-14.
Legbiztosabb bevásárlási alkalom minden szakmának **DUS VÁLASZTÉK. VERSENYNÉLKÜLI ÁRAK.**
AZ 1924. ÉVI TAVASZI VÁSÁR NAGY SIKERE: 100.000 BEVÁSÁRLÓ
BÉCS VÁROS NAGY ZENE- és SZINHÁZI ÜNNEPE
FELVILÁGOSÍTÁSOK:
BÉCSI VÁSÁR WIEN VII.
továbbá a tiszteletbeli képviseletek és hivatalos felvilágosítóhelyek útján
SUBOTICA:
Első Jugoszláv Szállítási R. T. Schenker & Co.